

สรุปภาพรวมภาวะเศรษฐกิจและการลงทุน ของกัมพูชาในปี ๒๕๕๘

๑. สรุปเหตุการณ์สำคัญในกัมพูชาปี ๒๕๕๘

๑. นายกรัฐมนตรี สมเด็จฯ ฮุน เซน กล่าวสุนทรพจน์ในการประชุมวิสัยทัศน์ประเทศกัมพูชา ค.ศ. ๒๐๑๕ กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศกัมพูชาในอีก ๑๐ ปีข้างหน้า โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ ซึ่งได้แก่ ธุรกิจอุตสาหกรรมเกษตร งานฝีมือและโรงงานอุตสาหกรรมเบา นอกเหนือจากการพึ่งพาภาคการเกษตร การท่องเที่ยวและการเกษตร

๒. ผู้ส่งออกข้าวกัมพูชาได้ลงนามใน MOU ในการส่งออกข้าวสารจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ ตัน กับบริษัทจีน แลกกับการนำเข้าเครื่องจักรกลการเกษตรจากจีนจำนวน ๑๕๐ เครื่อง มูลค่ารวม ๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อนำมาใช้ทดแทนแรงงานภาคการเกษตรซึ่งส่วนใหญ่นิยมเดินทางไปทำงานในโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าในเมืองกรุง

๓. World Bank คาดว่ากัมพูชาจะมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว ๑,๐๙๖ ดอลลาร์สหรัฐฯ ภายในปี ๒๕๕๘ ซึ่งจะทำให้เปลี่ยนสถานะเป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลางขั้นต่ำ (Lower-middle-income Nation) (GDP/Capita อยู่ในช่วง ๑,๐๔๕-๔,๒๑๕ ดอลลาร์สหรัฐฯ) และจะปรับขึ้นเป็น ๒,๕๘๙ ดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี ๒๕๗๓ ซึ่งจะใกล้เคียงกับฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย

๔. ประเทศไทยและกัมพูชาจับมือกันกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว ภายใต้โครงการ "Two Kingdoms, One Destination" เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั้งในอาเซียนและภูมิภาคอื่นๆให้มาเที่ยวในไทย และกัมพูชาเพิ่มมากขึ้น

๕. บริษัทขนส่งชั้นนำของจีน China Shipping Lines และ COSCO ลงนามในข้อตกลงร่วมกับท่าเรือพระสีหนุเพื่อให้กัมพูชาสามารถส่งออกสินค้าไปจีนได้โดยตรงไม่ต้องผ่านเวียดนาม

๖. สมเด็จฯ ฮุน เซน แถลงนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมของกัมพูชาในอีก ๑๐ ปีข้างหน้า โดยมีเป้าหมายเพื่อ (๑) เพิ่มสัดส่วนของภาคอุตสาหกรรมใน GDP ให้ได้ร้อยละ ๓๐ ภายในปี ๒๕๖๘ (๒) ปรับโครงสร้างการส่งออกให้มีความหลากหลายมากขึ้น โดยผลักดันให้ภาคการผลิตที่ไม่ใช่อุตสาหกรรมสิ่งทอให้มีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้น และ (๓) สนับสนุนธุรกิจ SMEs

๗. Siam Cement Group (SCG) ขยายการลงทุนร่วมกับบริษัทท้องถิ่น สร้างโรงปูนเพิ่มอีก ๑ แห่ง วงเงิน ๓๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดย SCG ถือหุ้น ๙๐% ทำให้กำลังการผลิตรวมเป็น ๒ ล้านตัน/ปี ขณะที่ปูนซีเมนต์นครหลวงไทยได้ ก็ร่วมลงทุนกับบริษัทท้องถิ่นตั้งโรงปูนกำลังการผลิต ๑.๕ ล้านตัน/ปี เริ่มดำเนินการผลิตตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นมา

๘. หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนกัมพูชา (CDC) ได้ร่างกฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อให้รวมฐานการผลิตและอำนวยความสะดวกในการกำกับดูแล ตอบรับยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคอุตสาหกรรมของรัฐบาล โดยกำหนดให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่ชัดเจน มีระบบน้ำ ไฟฟ้าและบ้านพักคนงานและสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นต้น

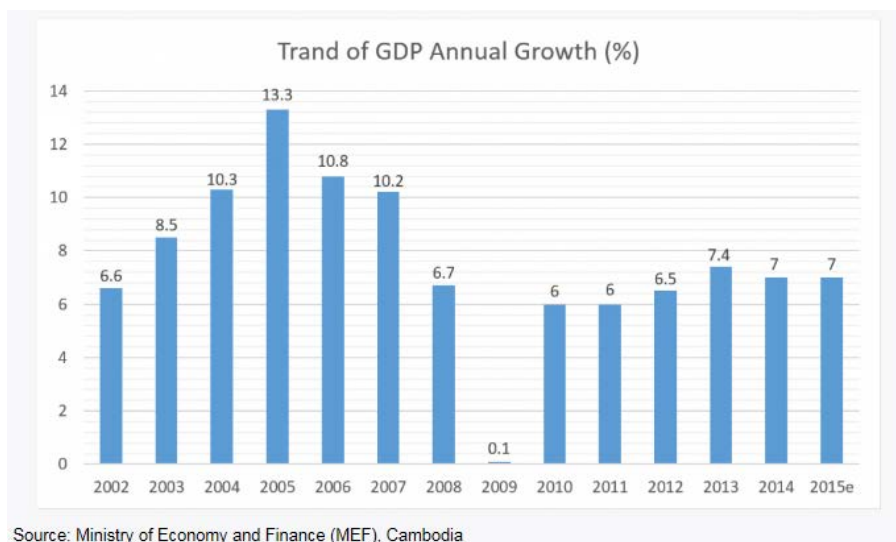
๙. ในโอกาสเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการของสมเด็จฯ ฮุน เซน นายกรัฐมนตรีและคณะเมื่อเดือนธันวาคม ๒๐๑๕ ไทยและกัมพูชาเห็นชอบในการตั้งเป้าหมายการค้ารวมของทั้งสองประเทศให้ได้ ๑.๕ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี ๒๐๒๐ โดยทั้งสองฝ่ายตกลงร่วมมือกันป้องกันและยุติปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ตามแนวชายแดน และร่วมมือกันสร้างสะพานที่ด่านสตึงบทให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๑ ปี ทำการเชื่อมต่อทางรถไฟระหว่างไทยและกัมพูชาสำหรับขนส่งสินค้าเพื่อประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการขนส่ง และความร่วมมือด้านอื่นๆ เช่น การส่งเสริม/พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในด้านสาธารณสุข ด้านการศึกษาและแรงงานวิชาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการของภาคอุตสาหกรรม เป็นต้น

๒. ภาพรวมเศรษฐกิจกัมพูชาปี ๒๕๕๘

ด้วยเศรษฐกิจที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับจำนวนประชากรกว่า ๑๕ ล้านคน ซึ่งกว่าร้อยละ ๗๐ อยู่ในวัยแรงงานที่มีค่าจ้างอยู่ในระดับต่ำ รวมทั้งนโยบายการเปิดรับการลงทุนจากต่างประเทศ ทำให้กัมพูชามีการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วเมื่อเทียบกับเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ ในเอเชีย

ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา เศรษฐกิจกัมพูชามีการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๗.๓ ต่อปี โดยมีแรงขับเคลื่อนหลักมาจาก ๑) ภาคการเกษตร จากการเพิ่มขึ้นของพื้นที่ปลูกยางพาราของนักลงทุนต่างชาติ และการส่งออกข้าวภายใต้นโยบายส่งเสริมการปลูกและการส่งออกข้าวของรัฐบาล ๒) ภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมสิ่งทอและเสื้อผ้า ๓) ภาคบริการ จากการท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ๔) การลงทุนที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากนักลงทุนในประเทศและต่างประเทศ ๕) การส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูป และรองเท้า ซึ่งได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรสำหรับการส่งออกไปยังประเทศที่พัฒนาแล้ว

ในปี ๒๕๕๘ เศรษฐกิจกัมพูชามีอัตราเติบโตทรงตัวอยู่ที่ร้อยละ ๗ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยมีปัจจัยหลักมาจากภาคการส่งออกสินค้าคาร์เมนต์ ภาคการก่อสร้าง และภาคบริการ ในปี ๒๕๕๙ IMF คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจกัมพูชามีอัตราเติบโต ๗.๒ % ขณะที่ World Bank คาดการณ์ว่าการขยายตัวทางเศรษฐกิจจะอยู่ที่ ๖.๙% ซึ่งน้อยกว่าตัวเลขของ IMF เนื่องจากการขยายตัวของภาคการเกษตรที่ลดลง ราคาข้าวตกต่ำ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชาวนากัมพูชาที่ยากจนที่มีจำนวนร้อยละ ๘๐ ของประชากรรวมของประเทศ

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลกัมพูชาอยู่ระหว่างการจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมของกัมพูชาระยะ ๑๐ ปีข้างหน้า โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศในสาขาอื่นๆ นอกเหนือจากอุตสาหกรรมเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม เพื่อเพิ่มความหลากหลายทางเศรษฐกิจ และปรับให้สัดส่วน GDP ของภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นที่ร้อยละ ๓๐ ภายในปี ๒๐๒๕ และคงอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศให้อยู่ในค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗ ไปจนถึงปี ๒๕๖๑

อัตราการกู้เงินของภาคเอกชนระหว่างปี ๒๕๕๕-๒๕๕๗ ขยายตัวเฉลี่ยประมาณปีละ ๓๐% และเพิ่มเป็น ๓๓% ในช่วง ๖ เดือนแรกของปี ๒๕๕๘ ซึ่งคิดเป็น ๕๐% ของ GDP ทั้งนี้ เนื่องจากการเข้ามาลงทุนของธนาคารจากต่างประเทศมากขึ้นทำให้เพิ่มเม็ดเงินหมุนเวียนภายในประเทศ ส่วนค่าแรงขั้นต่ำของกรรมกรในโรงงานอุตสาหกรรมคือ ๑๒๘ ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อเดือน และมีแนวโน้มจะปรับตัวเป็น ๑๔๐ ดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี ๒๕๕๙ ซึ่งจะส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อจาก ๑.๙ เพิ่มขึ้นเป็น ๒.๖ ในปี ๒๕๕๙

๓. สถานการณ์การค้ากัมพูชากับโลก

ปี ๒๕๕๘ (มกราคม-พฤศจิกายน) กัมพูชาค้ากับประเทศต่างๆทั่วโลกมูลค่า ๒๐.๗๙ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่ม ๒๔.๑% จากช่วงเดียวกันของปีก่อนซึ่งมีมูลค่า ๑๖.๗๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ได้แก่ สหรัฐฯ EU จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไทย เวียดนาม สิงคโปร์และมาเลเซีย

การส่งออก มูลค่า ๗.๗๘ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่ม ๙.๕% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนซึ่งมีมูลค่า ๗.๑๐ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สินค้าส่งออกได้แก่ Garment รองเท้า ข้าว ยางพารา พริกไทยและสินค้าประมง ตลาดส่งออกได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป อาเซียน จีนและญี่ปุ่น เป็นต้น

การนำเข้า มูลค่า ๑๓.๐๑ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่ม ๓๔.๘% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนซึ่งมีมูลค่า ๙.๖๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สินค้านำเข้าได้แก่ วัสดุก่อสร้าง วัตถุดิบสำหรับผลิต Garment, น้ำมันเชื้อเพลิงและสินค้าอุปโภคบริโภค ตลาดนำเข้าได้แก่ ไทย เวียดนามและจีน เป็นต้น

๔. การค้าระหว่างไทย-กัมพูชา

การค้าระหว่างไทย-กัมพูชาในปี ๒๕๕๘ ขยายตัวร้อยละ ๑๔.๕๖ รวมมูลค่าการค้า ๕.๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แยกเป็นการส่งออกมูลค่า ๔.๗ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มร้อยละ ๑๔.๘๒ การนำเข้ามูลค่า ๖๑๖.๙๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มร้อยละ ๑๒.๕๘

การค้าชายแดนระหว่างไทย-กัมพูชา คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๙๐ ของการค้ารวมด้วยมูลค่า ๓.๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มร้อยละ ๘.๖ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา แยกเป็นการส่งออก มูลค่า ๒.๙ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มร้อยละ ๖๒.๕๖ และนำเข้ามูลค่า ๕๖๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มร้อยละ ๙๑.๗๔

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศและการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ปี 2556-2558

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

รายการ	2556	2557	2558	อัตราการเปลี่ยนแปลง		สัดส่วน (%)
				57/56	58/57	
การค้าระหว่างประเทศไทย-กัมพูชา						
มูลค่ารวม	3,987.5	4,704.7	5,389.7	17.99	14.56	100
ส่งออก	3,675.5	4,156.7	4,772.8	13.09	14.82	100
นำเข้า	312	548.02	616.9	75.65	12.58	100
ดุลการค้า	3,363.5	3,608.7	4,155.85			
การค้าชายแดนไทย-กัมพูชา						
มูลค่ารวม	2,681.03	3,270.45	3,554.7	21.98	8.60	65.90
ส่งออก	2,402.5	2,763.6	2,985.8	15.03	8.04	62.56
นำเข้า	278.5	506.84	565.9	81.97	11.67	91.74
ดุลการค้า	2,123.9	2,256.7	2,419.8			

ที่มา: กองความร่วมมือการค้าและการลงทุน กรมการค้าต่างประเทศ

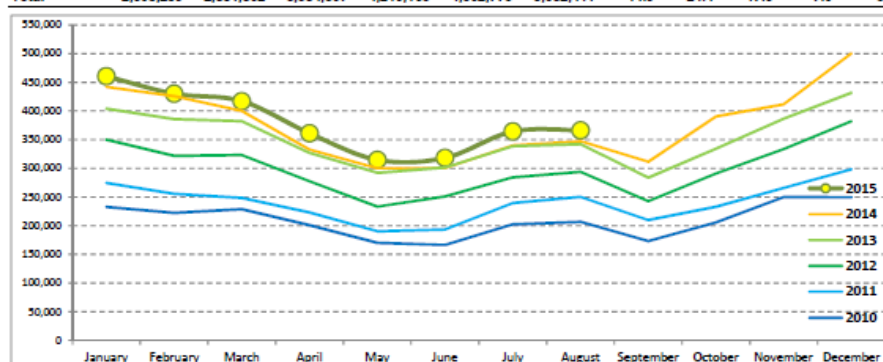
สินค้าที่ไทยส่งออกไปกัมพูชาที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าอุปโภค/บริโภค รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ รถจักรยานยนต์ เครื่องจักรกล และปูนซีเมนต์ เป็นต้น สินค้าที่ไทยนำเข้าจากกัมพูชาที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าเกษตร ลวดและสายเคเบิล อลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ เป็นต้น โดยเป็นการค้าผ่านด่านอรัญประเทศกว่าร้อยละ ๕๐ ของการค้าชายแดนรวม

๕. ด้านการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวภาคที่สร้างรายได้ให้กัมพูชาอย่างมาก โดยในปี ๒๕๕๘ (ช่วงเดือน ม.ค.-ส.ค.) มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาที่กัมพูชาจำนวน ๓,๐๓๒,๔๑๑ คน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๗ เปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากเวียดนาม (ประมาณร้อยละ ๒๐ ของนักท่องเที่ยวรวมที่มากัมพูชา) รองลงมา คือ นักท่องเที่ยวจากจีน เกาหลี ลาว และไทย ตามลำดับ ทำให้มีรายได้จากการท่องเที่ยวมูลค่า ๒,๗๓๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยเป้าหมายหลักของการท่องเที่ยวกัมพูชาว่าร้อยละ ๔๐ คือ จังหวัดเสียมราฐ ซึ่งเป็นที่ตั้งของสิ่งมหัศจรรย์ของโลก "ปราสาทนครวัด (Angkor Wat) -นครธม (Angkor Thom)" และที่เหลือนักท่องเที่ยวไปยังกรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่น ๆ

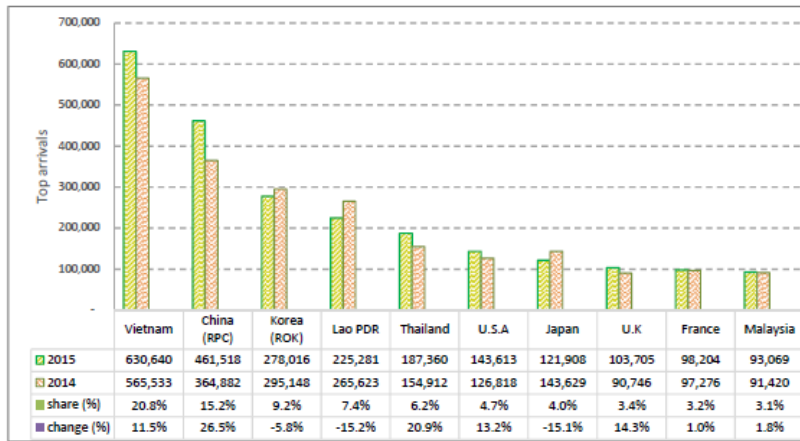
International Tourist Arrivals to Cambodia

Months	2010	2011	2012	2013	2014	2015	11/10	12/11	13/12	14/13	15/14	Change (%)
Q1	683,692	778,467	995,210	1,172,072	1,267,922	1,307,836	13.9	27.8	17.8	8.2	3.1	
January	232,590	274,471	350,257	404,106	442,045	480,577	18.0	27.6	15.4	9.4	4.2	
February	222,354	255,499	321,870	385,760	425,801	430,207	14.9	26.0	19.8	10.4	1.0	
March	228,748	248,497	323,083	382,206	400,076	417,052	8.6	30.0	18.3	4.7	4.2	
Q2	537,464	606,562	761,442	920,527	933,446	994,154	12.9	25.5	20.9	1.4	6.5	
April	200,965	223,032	277,304	327,000	332,690	361,139	11.0	24.3	17.9	1.7	8.6	
May	170,164	190,258	233,220	282,115	300,302	314,748	11.8	22.6	25.3	2.8	4.8	
June	168,335	193,272	250,918	301,412	300,454	318,267	16.2	29.8	20.1	-0.3	5.9	
Q3	582,024	699,760	820,888	964,612	998,690	730,421	20.2	17.3	17.5	3.5		
July	202,349	239,527	284,282	338,761	340,091	364,325	18.4	18.7	19.2	0.4	7.1	
August	206,563	250,429	293,859	342,064	347,211	366,096	21.2	17.3	16.4	1.5	5.4	
September	173,112	209,804	242,747	283,787	311,388		21.2	15.7	16.9	9.7		
Q4	705,109	797,073	1,006,767	1,152,954	1,302,717	0	13.0	26.3	14.5	13.0		
October	205,515	233,190	290,959	334,410	390,837		13.5	24.8	14.9	16.8		
November	249,892	265,539	333,482	386,737	411,501		6.3	25.6	16.0	6.4		
December	249,702	298,344	382,326	431,807	500,579		19.5	28.1	12.9	15.9		
Total	2,508,289	2,881,862	3,584,307	4,210,165	4,502,775	3,032,411	14.9	24.4	17.5	7.0	5.0	

Source: Statistics and Tourism Information Department, MOT

Top ten markets arrivals in January - August 2015

ที่มา: Statistics and Tourism Information Department, Department of Tourism, Cambodia

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถสร้างเงินและงานให้กับประเทศอย่างมาก ตามแผนการพัฒนากองท่องเที่ยวตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ จึงสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้าไปลงทุนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ การขนส่ง โรงแรม ร้านอาหาร การสื่อสารโทรคมนาคม พลังงาน และน้ำประปา รวมถึงการเจรจาระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาลกับรัฐบาลจีนและรัฐบาลญี่ปุ่น เพื่อชักจูงให้เข้าไปลงทุนในภาคการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังได้ทำบันทึกความตกลง (MOU) กับสายการบินต่าง ๆ ให้มีการเพิ่มเที่ยวบิน และเปิดเที่ยวบินตรงไปยังประเทศกัมพูชาภายใต้นโยบายเปิดน่านฟ้าเสรี (Open Sky Policy) รวมทั้งการปรับปรุงคุณภาพของการบริการ การฝึกอบรมบุคลากรที่ทำงานในภาคการท่องเที่ยว การพัฒนาโรงแรมให้ได้มาตรฐาน และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของประเทศ ซึ่งอยู่ในแผนการพัฒนาร่วมกันที่รัฐบาลพยายามผลักดัน ทั้งนี้รัฐบาลมีแผน Vision ๒๐๒๐ ที่ตั้งเป้าหมายให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวกัมพูชาเพิ่มเป็น ๗ ล้านคน

ในปี ๒๕๕๕ นี้ มีสายการบินที่เปิดให้บริการเพิ่มอีก ๒ สายการบิน ได้แก่ สายการบิน Thai Smile ซึ่งให้บริการในเส้นทางกรุงเทพ-เสียมราฐ ๑๐ เที่ยวบินต่อสัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และสายการบิน Air Nippon Airway (ANA) สายการบินของญี่ปุ่นที่เปิดให้บริการเที่ยวบินตรง โตเกียว-พนมเปญ ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๕

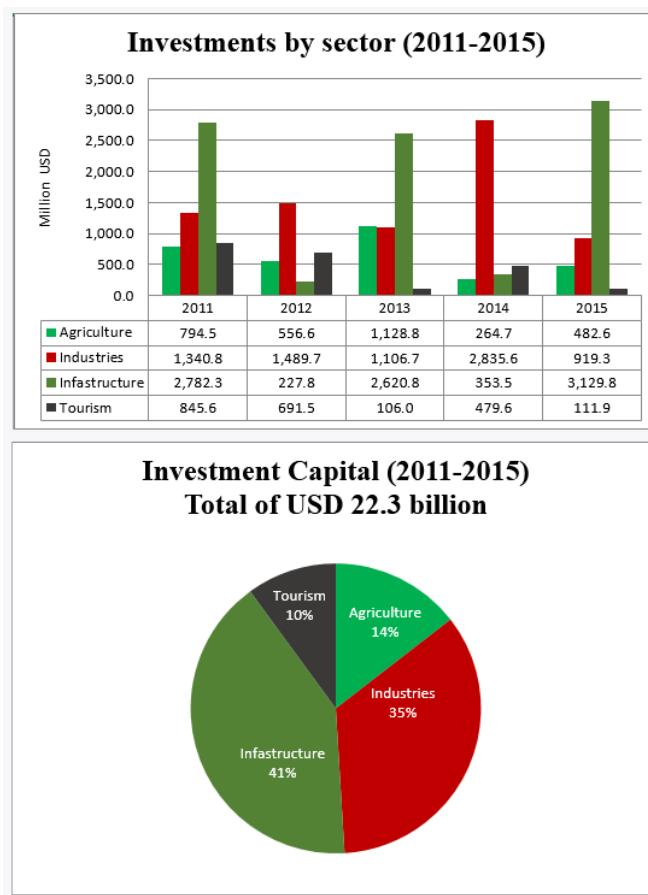
๖. ด้านการลงทุน

การลงทุนจากต่างประเทศถือว่าเป็นตัวจักรขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ในปี ๒๕๕๘ มีการลงทุนมูลค่า ๔.๖ พันล้านดอลลาร์ฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๘ จากช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยเป็นการลงทุนของต่างชาติมูลค่า ๑.๔ พันล้านดอลลาร์ฯ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๐.๗ ของมูลค่าการลงทุนรวม โดยมีจีนเป็นผู้ลงทุนรายใหญ่ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๕๘ ของนักลงทุนต่างชาติรวม ตามด้วยสหราชอาณาจักร สิงคโปร์ เวียดนาม มาเลเซีย ญี่ปุ่น และไทย

Investment Capital by Country										
Year	2011		2012		2013		2014		2015	
Total	\$5.7 Billion		\$2.9 Billion		\$4.9 Billion		\$3.9 Billion		\$4.6 Billion	
Rank	Country	%	Country	%	Country	%	Country	%	Country	%
1	Cambodia	41.24	Cambodia	42.08	Cambodia	66.80	Cambodia	64.00	Cambodia	69.28
2	China	30.55	China	20.69	China	15.68	China	24.44	China	18.62
3	Vietnam	11.99	Korea	9.89	Vietnam	6.10	Malaysia	2.18	U.K	3.00
4	U.K	4.30	Japan	9.15	Thailand	4.37	Japan	1.72	Singapore	2.18
5	Malaysia	4.20	Malaysia	6.04	Korea	1.76	Korea	1.66	Vietnam	1.92
6	Korea	2.91	Thailand	4.53	Japan	1.59	Vietnam	1.26	Malaysia	1.61
7	U.S.A	2.47	Vietnam	2.89	Malaysia	1.04	UK	1.13	Japan	1.28
8	Japan	1.15	Singapore	2.59	Singapore	1.03	Singapore	0.89	Thailand	1.18
9	Australia	0.43	U.K	0.51	UK	0.43	Thailand	0.88	Korea	0.21
10	Singapore	0.28	U.S.A	0.42	France	0.27	Australia	0.51	Canada	0.19
11	Others	0.48	Others	1.21	Others	0.94	Other	1.36	Others	0.52

ที่มา: Cambodia Investment Board: CIB

ในปี ๒๕๕๘ มีการลงทุนรวมมูลค่ากว่า ๔.๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยร้อยละ ๔๑ เป็นการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน รวมมูลค่า ๓.๑ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มอย่างก้าวกระโดดจากมูลค่าการลงทุนในปีที่ผ่านมา ๓๕๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งเป็นผลมาจากการที่รัฐบาลพยายามผลักดันให้มีการเข้ามาลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น รองลงมาเป็นการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมร้อยละ ๓๕ มูลค่า ๑๖๙.๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามด้วยภาคการเกษตร และภาคการท่องเที่ยวตามลำดับ

ที่มา: Cambodia Investment Board: CIB

การลงทุนจากต่างชาติในกัมพูชายังคงเพิ่มอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจัยสำคัญที่ดึงดูดให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนในกัมพูชา ได้แก่ ปัจจัยด้านแรงงานที่ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงานประกอบกับค่าแรงที่ถูกกว่าเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน จึงเป็นปัจจัยที่สนับสนุนต่อการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้นและไม่ต้องการทักษะสูง ปัจจัยด้านสิทธิประโยชน์ทางการค้า เช่น ภาษีนำเข้า ๐% ภายใต้กรอบ EBA และสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรจากประเทศที่พัฒนาแล้ว (GSP) เป็นต้น รวมถึงเสถียรภาพทางการเมือง และบรรยากาศในการลงทุนที่ดี มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ต่างชาติสามารถถือครองที่ดินได้ในระยะยาว ชาวต่างชาติสามารถเป็นเจ้าของธุรกิจได้ ๑๐๐% โดยได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกับคนในชาติ นอกจากนี้ โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ มีการพัฒนามากขึ้นเพื่อรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ขยายตัวตามการลงทุนของต่างชาติ

ในปี ๒๕๕๘ มีการลงทุนในโครงการใหญ่ๆ หลายโครงการ เช่น โรงแรมสุตหุและที่พักริมน้ำกลางกรุงพนมเปญ "The Bay" มูลค่าเงินลงทุนกว่า ๕๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งเป็นการร่วมทุนระหว่างนักลงทุนสิงคโปร์และบริษัทท้องถิ่น สัดส่วน ๔๙/๕๑ การก่อสร้างโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ของบริษัท Denso Cambodia เพิ่มอีกหนึ่งแห่งมูลค่า ๑๙ ล้านดอลลาร์ฯ ติดกับโรงงานปัจจุบันตั้งอยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษพนมเปญ (PPSEZ) เพื่อรองรับการผลิตรถยนต์ที่เพิ่มขึ้นในภูมิภาค ASEAN โดยบริษัทผลิตชิ้นส่วนย่อยในกัมพูชาและส่งกลับไปประกอบชิ้นส่วนใหญ่ที่ประเทศไทย

เงินในฐานะนักลงทุนรายใหญ่ของกัมพูชายังคงมีบทบาทต่อเศรษฐกิจกัมพูชาอย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อต้นปีได้เปิดตัวเขื่อนไฟฟ้าขนาด ๓๓๘ เมกะวัตต์ (รูสสีจรมกรอม จังหวัคเกาะกง) เงินลงทุนประมาณ ๕๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยบริษัทโซนาหัวเตียนคอร์ป และมีโครงการก่อสร้างเขื่อนแห่งที่ ๒ ด้วยเงินลงทุนประมาณ ๘๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นอกจากนี้ยังมีการลงทุนในโครงการร่วมทุนกับนักลงทุนท้องถิ่นก่อสร้างตึกแฝดสูง ๑๑๑ ชั้น กลางกรุงพนมเปญ มูลค่ากว่า ๓ พันล้านดอลลาร์ฯ ซึ่งจะเป็นตึกที่สูงที่สุดในประเทศกัมพูชา

สำหรับไทยเป็นประเทศที่เข้ามาลงทุนในกัมพูชามากเป็นลำดับที่ ๘ นับตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๓๒ ที่กัมพูชาเปิดประเทศมีนักธุรกิจไทยเข้ามาทำการค้าและลงทุนจนถึงปัจจุบันรวม ๒๒๙ บริษัท โดยในปี ๒๕๕๘ มีนักธุรกิจไทยเข้ามาลงทุนเพิ่ม ๒ รายคือ

๑. บริษัท Integrated Resources International Co., Ltd. เป็นการร่วมทุนกับนักลงทุนท้องถิ่น (๔๐:๖๐) ทำธุรกิจโรงสีและโครงการโรงไฟฟ้า

๒. บริษัท Bokor Rice Products Co., Ltd. เป็นการร่วมทุนกับนักลงทุนท้องถิ่น (๕๐:๕๐) ทำธุรกิจโรงงานผลิตแป้งข้าวเจ้า

นอกจากนี้ยังมีการลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ที่สำคัญ ได้แก่ การร่วมทุนระหว่างบริษัท Siam Cement Group (SCG) กับบริษัทท้องถิ่นเพื่อขยายการก่อสร้างโรงปูนเพิ่มอีก ๑ แห่ง วงเงิน ๓๐๐ ล้านดอลลาร์ฯ โดย SCG ถือหุ้น ๙๐% ทำให้มีกำลังการผลิตซีเมนต์รวมเป็น ๒ ล้านตัน/ปี ขณะที่ปูนซีเมนต์นครหลวงไทยก็ร่วมลงทุนกับบริษัทท้องถิ่นตั้งโรงปูนกำลังการผลิต ๑.๕ ล้านตัน/ปี

๗. โอกาสการค้าและการลงทุนของไทยในกัมพูชา

ธุรกิจไทยที่ต้องการเข้าไปลงทุนในกัมพูชาควรใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรบุคคล ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ได้แก่

๑) การผลิตสินค้าอุปโภคและบริโภคซึ่งกัมพูชาไม่สามารถผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้เพียงพอ ประกอบกับสินค้าไทยได้รับการยอมรับว่ามีคุณภาพดีจึงเป็นความได้เปรียบต่อการทำตลาดในกัมพูชา

๒) ผู้ประกอบการกัมพูชาส่วนใหญ่ขาดองค์ความรู้ (Knowhow) และความสามารถในการบริหารจัดการ ซึ่งผู้ประกอบการไทยสามารถใช้ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญที่มีในการร่วมทำธุรกิจ

๓) ภาคการเกษตรซึ่งผู้ประกอบการไทยมีความเชี่ยวชาญทั้งในภาคการผลิตและการทำอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป

๔) ธุรกิจด้านการท่องเที่ยวที่ผู้ประกอบการไทยมีประสบการณ์ ประกอบด้วย ๑) ธุรกิจที่พัก เช่น โรงแรม รีสอร์ท เกสเฮาส์ และโฮมสเตย์ ๒) ธุรกิจบริการการท่องเที่ยว ได้แก่ บริการทัวร์และนำเที่ยว ๓) ธุรกิจด้านบริการ เช่น สปา ร้านอาหาร ร้านกาแฟ ๔) ธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียนการท่องเที่ยว โรงเรียนฝึกอบรมมัคคุเทศก์

๕) ลงทุนในธุรกิจที่กัมพูชาให้การส่งเสริมการลงทุน เช่น กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศ อาทิ สาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐาน และการศึกษา เป็นต้น

๘. ปัญหา/อุปสรรคการลงทุนในกัมพูชา

๑) กฎระเบียบภาครัฐโดยเฉพาะเรื่องภาษียังไม่ชัดเจนและเปลี่ยนแปลงบ่อย ประกอบกับปัญหาการทุจริตและระบบการบริหารราชการที่ไม่มีประสิทธิภาพ

๒) ภาษาเป็นอุปสรรคสำคัญในการสื่อสารระหว่างผู้ลงทุนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งต้องอาศัยบริษัทกฎหมายท้องถิ่นในการช่วยดำเนินการซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูง

๓) ขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานและแรงงานที่มีทักษะ

๔) การขนส่งสินค้าข้ามพรมแดนโดยรถยนต์ ซึ่งตามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการแลกเปลี่ยนสิทธิการจราจรอนุญาตให้รถไทยที่ผ่านเข้ามาทางด่านอรัญประเทศสามารถวิ่งมาถึงพนมเปญได้ แต่ในทางปฏิบัติยังมีปัญหาค่อนข้างมาก

๕) ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคมีราคาแพงโดยเฉพาะค่าไฟฟ้า

๖) การขนส่งในกัมพูชามีราคาสูง

*****

สคร. ณ กรุงพนมเปญ

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

References:

- กองความร่วมมือการค้าและการลงทุน กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
- ธนาคารแห่งประเทศไทย
- AEC Plus, ศูนย์วิจัยกสิกรไทย
- Cambodia Investment Board
- Statistics and Tourism Information Department, Cambodia
- WTO <http://stat.wto.org/CountryProfile/>